

Yhteisten työympäristöjen varautumisen periaatteet

19.6.2023

Tapio Tähtinen

Varautuminen ja toimitilat

- Varautumisen tarve normaaliolojen häiriötilanteisiin sekä poikkeusoloihin on noussut viime vuosina entistä keskeisempään osaan myös julkisen sektorin toiminnan suunnittelussa.
- Vaikka toimitilojen merkitys on monen organisaation kohdalla pienentynyt koronapandemian yleistämän etätyöskentelyn vuoksi, ovat ne tästä huolimatta tärkeä osa työnteon jatkuvuuden varmistamista.
- Toimitiloihin kohdistettavien varautumistoimenpiteiden tarkoitus ja tavoite on varmistaa tärkeimpien toimitilojen käytettävyys. Ts. varmistetaan, että tilat ovat toiminnan edellyttämässä kunnossa myös erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Turvallisuustilanteet varautumisen taustalla – mihin varaudutaan?

Normaaliolot

Normaaliolojen häiriötilanteet

Poikkeusolot

Tilanne, jossa normaalioloissa tapahtuu poikkeava, odottamaton tai äkillinen turvallisuustilanteen muutos, joka aiheuttaa uhkaa yhteiskunnan toimivuudelle tai väestön turvallisuudelle.

Häiriötilanne ja sen hallinta edellyttää usein tavanomaisesta poikkeavia toimenpiteitä, kuten tehostettua johtamista, resurssien uudelleensuuntaamista sekä kriisiviestintää.

Käytännössä tilanteita ovat esim.:

- Kriittisen infrastruktuurin (sähkö, lämpö, vesi, ICT)
- Väestön terveyden ja hyvinvoinnin vakavat häiriöt
- Suuronnettomuudet sekä luonnon ääri-ilmiöt

Valmiuslain (1552/2011, 3§) mukaiset tilanteet, joiden voimassa olo on todettu valmiuslain mukaisessa menettelyssä.

Käytännössä tilanteita ovat:

- Sotatilanne / siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys, tai sen uhka
- Väestön toimeentuloon tai talouselämään kohdistuva erityisen vakava tapahtuma tai uhka, joka olennaisesti vaarantaa yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja
- Erityisen vakava suuronnettomuus
- Hyvin laajalle levinnyt vaarallinen tartuntatauti.
- Erilaiset muut tilanteet, jotka olennaisesti estävät, lamaannuttavat tai muutoin vaarantavat yhteiskunnan toimintakykyä tai väestön elinmahdollisuuksia. Esim. julkisen vallan päätöksentekokykyyn, välttämättömien palveluiden ja maksupalvelujen saatavuuteen, kriittisten liikennejärjestelmien toimivuuteen tai rajaturvallisuuteen olennaisesti vaikuttavat tilanteet.

Varautumisen periaatteet yhteisissä työympäristöissä

- Yhteiskäyttötiloihin keskitetään kaupungeittain / alueellisesti useita viranomaisia. Tiloihin toteutetaan yhteiset ja mahdollisimman yhdenmukaiset varautumisratkaisut. Kattavalla valtakunnallisella varmennettujen työtilojen verkostolla saadaan toimintavarmuutta ja -kykyä kokonaisvaltaisesti.
- Yhteiskäyttöisten työympäristöjen varautumisen periaatteet luovat perustan toimitiloihin liittyvälle varautumiselle. Ne kohdistuvat rakenteellisiin ja teknisiin ratkaisuihin kuten varavoimaan ja tietoliikenneyhteyksien sekä tilapalveluiden varmentamiseen.
- Periaatteita sovelletaan ensisijaisesti maakuntien keskuskaupunkien virastotalokohteisiin sijoittuvissa (n. 18-20 kpl) useamman käyttäjän yhteisissä työympäristöissä. Hanketasolle jää kohteiden eroavaisuuksista johtuen sellaista soveltamisen varaa, joka mahdollistaa riskiperusteisen tarvearvioinnin sekä sen, että vältytään "ylivarustelulta". Muissa yhteisten työympäristöjen ratkaisuissa varautuminen arvioidaan tapauskohtaisesti.
- Varautumisen vaatimukset perustuvat yhteiseen työympäristöihin rakennettaviin ns. varmennettuihin alueisiin:
  - joissa varmennetaan käyttösähkö, talotekniikan, rakennusautomaation ja turvallisuusteknologioiden sähkönsaanti sekä tietoliikenneyhteydet.
  - varmennetun alueen koko määrittyy hanketasolla (esim. 20-50% kokonaispinta-alasta).
  - Asiakaspalvelun varautumiseen liittyvät tarpeet selvitetään ja huomioidaan yhteiskäyttöisissä tiloissa

- Yhteisten työympäristöjen varautumiseen liittyvä ohjeistus koostetaan ja ylläpidetään Senaatti-kiinteistöjen ASKI:ssa: [535653](#)
- Tämä dokumentti ohjaa yhteisten työympäristöjen verkoston varautumisen toteuttamista ja linjaa peruseriaatteita, joilla varautuminen verkostossa huomioidaan.
- Yhteisten työympäristöjen hankekohtaisia toteutusratkaisuja ohjataan konseptikokonaisuuteen hyväksytyllä [yhteisten työympäristöjen varautumisen vaatimukset](#) – dokumentilla (ASKI: 535653). Dokumenttia päivitetään sitä mukaa, kun päivitystarpeita hankkeiden myötä ilmenee.
- YTY-hankkeisiin osallistuvan henkilöstön tuki järjestetään turvallisuusyksikön varautumis- ja valmiusryhmän toimesta:
  - Tapio Tähtinen
  - Juho Papponen
  - Juha-Pekka Soinala